

Előfizetési árak:
Egész évre 8 K., félévre 4 K.,
negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 16 fill.
Hirdetések mérsékelt árak szerint

A lap megjelenik minden osz-
törtétkönn.
Feladás szerkesztő:
Brankovics György.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-utca 8.
Hová a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal: István-utca 9.
Hová a lap anyagi részét ille-
dő közlemények és előfizetési díjak küldendők
Kiadótulajdonos:
Fuchs Antal

PESTMEGYE SZABADELVU KÖZÖNSEGÉNEK HETILAPJA

Felhívás előfizetésre.

Lapunk, a „Közérdek” 1. évi november hó 1-én kilencedik évfolyamának negyedik negyedébe lépett s a mily szerényen és ontudatosan tekinthet vissza múltjára, ép oly szerényen és bizalommal tekint a jövőbe.

Két kötelességet vállalt a múltban magára s ezt a két kötelességet lelkiismeretesen fogja a jövőben is teljesíteni.

E két kötelesség: **a tárgyilagos igazság s a valódi szabadelvűség hirdetése.**

Két czél tűzött ki maga számára a múltban s e két czélnek az elérésére szenteli minden erejét a jövőben is.

E két czél: **a község és a társadalom egész seged fejlődésének az előmozdítása.**

E két kötelességet teljesítve, e két czél felé törekedve, a „Közérdek” mindenkor és mindenki vel szemben megtartotta a jó izlésnek, a tapintatnak s az irodalmi műveltségnek a hangját, s ezt a jövőben sem fogja megváltoztatni. Eppen azért *Ujpest lakosainak csak olyan érdekeit emeli fel szavát, amelyek jogosak, méltányosak s a közjó érdekében nem ütköznek; s éppen azért a kellő értékre szállít le minden jogtalan igényt, minden önzérdek sugallta ténykedést s igaztalan eljárást!*

A „Közérdek” tehát csak azon polgártársaknak a támogatására számít, kik az igazságnak és a valódi szabadelvűségnek, a műveltségnek és a valódi testvériségnek a barátjai és hívei. Ezek támogatását és pártfogását kérjük ez alkalommal is midőn új előfizetést nyitunk.

Lapunk előfizetési ára: **egy évre 8 kor., fél évre 4 kor., három hónapra 2 kor.,** mely összeg a lap kiadóhivatalába **Fuchs Antal és József** könyvnyomdájába **Ujpest, István-utca 9. szám küldendő**

Hazafias tisztelőket:

a „Közérdek” szerk. és kiadóhivatala.

„Az emberszeretet nevében!”...

Ujpest, november hó 4-én.

A halottak szomorú napja elmúlt, most már az élők szomorú napjai következnek.

Jön a tél, közeledik a munkahiány mérvének nagyobbodása, a betegségek szaporodása, szinte haljuk már a nyomoruság-falkájának az ordítását és nincs nap, hogy egyik vagy másik jószívű polgártársunk »az emberszeretet nevében« ne nyitná ránk az ajtót, ugy annyira, különösen községünkben, hogy még a vagyonos emberek is dühbe gurulnak »az emberszeretet nevében« nek a hallatára, s a sok jó szívű emberek láttára meleg szobában is dideregni kezdenek, pedig jól tudják, hogy: »Nem a vallás üdvözt, hanem a jó eszelekedet. Azt is tudják, hogy: »ki mással jól teszen, az magának keres«; azok közé sem tartoznak kik: »azért nem szeretik a jót, mert nem értik!«

Es mégis dühbe gurulnak vagy fáznak ha jótékonytságot kell »az emberszeretet nevében« gyakorolni?

Miért? Mi oknál fogva?

Hiszen a magyar közmondások egyike azt mondja: »A jó juh nem sokkal béget, csak gyapjut ad!«

Igen ám, csak hogy a juhot évenként egyszer legfeljebb kétszernyírják, míg nálunk Ujpesten évenként legalább hatvanszor koppasztják meg áldozatkészségünk tollait »az emberszeretet nevében!...«, úgy hogy a jótékonytság nálunk maholnap már gyűlöletes cselekedetté válik.

Hogy tényleg azzá ne váljak, hogy a valóban szegények és különösen a szegény gyermekek rövidségét ne szenvedjenek, az »emberszeretet nevében« arra kérjük a jótékonytság gyakorlásával foglalkozó egyesületek vezetőit, mondjanak le az »emberszeretet nevében« az egyéni hiúságról, egyesítsék egyleteiket az »emberszeretet nevében« egy erkölcsi testületté, működjenek egy célra, egyesüljenek erővel, egyöntetűen. Kérjenek, kérjenek egyszer, de ne zaklassák agyon az emberek áldozatkészségét.

Meg fogják látni, sokkal szebb és nagyobb eredményeket fognak a jótékonytság terén elérni.

Azon rendszer mellett, a mely szerint nálunk most a jótékonytságot gyakorolják, a jótékonytságnak nincs látható, megnyugtató eredménye, mert az erők elforgácsolódnak, s bőséges alkalmat nyújtanak a legnagyobb visszaélésekre.

Például itt van:

A gyermekbarát-egyesület.

A szegény iskolás gyermekek felruházására alakult bizottság.

Az izraelita hitközség.

Az Amodeo asztaltársaság.

A Vasutasok asztaltársasága.

A Danubis asztaltársaság.

Stb. stb.

Ezek mind szegény gyermekek istápolásával és felruházásával foglalkoznak.

Milyen szép, milyen nagyszerű eredményt tudnának elérni, mennyi

Isten segíts, Isten könyörülj!

E fenséges ima, mint a tavaszi szellő végig röpött az országon, megtermékenyítette a szíveket, s a szabadság fáját megvédendő, fegyvert adott kezükbe azoknak az ifjaknak is, kik márczius tizenötödikének a születésnapján még nagyon is zsengek voltak a háboruskodásra.

Ezek közé tartozott az a híres lovasguerrilla csapat is, amelyet röviden »repülő csapatnak« neveztek.

A repülő csapat, Nógrád s Hont megyének azon urfiából alakult meg, akiknek még csak pelyhedzett az álluk, s a híres huszár bajusz helyét legfeljebb csak kéz-
bajusz pótolhatta volna, de annál nagyobb volt a lelkesedése, a hátorsága s a vakmerősége az ellenséggel szemben.

A repülő csapatnak Graeza Antal volt a parancsnoka, a Sülykői pusztán volt a főfészke, ahonnan portyázásaira indult és Zombori Kálmán volt a legifjabb és a legkisebb hadnagya.

Zombori Kálmán tizenöt éves korában lépett a népfelkelést szervező bizottság elé, tizenöt éves korában ajánlotta föl karját és kardját a hazának, de tekintettel testi gyöngegségére és alacsony alkotása, visszautasított. No, ha gyönge és kiesiny vagyok népfelkelőnek, erős elégnagy lesznek guerillának! mondá és — a repülő esapathoz csatlakozott, amelynek ifjai között ő volt a legkisebb, amiért is mindenki csak »kis hadnagynak« nevezte.

Hogy miként lett hadnagya, s mi sors volt számára előírva, elbeszéltem a következőkben.

Beniczky Lajos nemzetőri dandár parancsnok egy napon azt az utasítást kapta a magyar hadsereg főparancsnokától, Vettertől, hogy vonja magához és csatolja dandarához a repülő csapatot, verje szét a Rotoridesz nevű pánszláv vezér alatt álló Hont-megyei horbanistákat s azután induljon Eperjesre s végezzen ott a tótfelkelőkkel.

Ezen utasítáh következtében Beniczky Lajos dandárnak egy szép reggelen két ugyuval és két század gyalogossal a Sülyki pusztán termett, s miután végig lovagolt a száz emberből álló repülő csapat oroz éle előtt, harsány hangon kiállte: »Előre fiuk! Pribel felé!«

Es a fiuk mentek előre!

Aki látta őket s még nem ismerte, azt hitte, hogy valamely iskolának a növendökei katonásdit mennek játszani, a Nógrád, Hont- és Zólyom-megyei falvak tót lakossága azonban ugy elbujt előlük — nappal, hogy Beniczky a esendes és csaknem kihalt helységeken át haladva, gonyosan kérdezé Graezától:

— Ki u fenével verékedtek itt fiuk?

— Azt majd éjjel fogja megtudni ezredes Ur! válaszolá Graeza mosolyogva.

II.

Pribel község keleti részén, a fenyővel borított hegy oldalán egy pompás kastély állott, amely fekvésénél fogva az egész vidéken uralkodott s amelynek oldalt fekvő gazdaság épületei pompás tartózkodási helyül kínálkoztak a horbanisták szétverésére küldött csapat számára.

(Folyt. köv.)

TARCZA.

A kis hadnagy.

— Elbeszélés a szabadságharcz idejéből.

Irta: Brankovics György.

I.

Márczius 15-ének első évfordulóját Debreczenben ünnepelte meg a kormány és a nemzet gyűlés.

Ez alkalomra Kossuth Lajostól egy ima jelent meg a hivatalos lapban, amely a következőleg hangzott:

„Isten seg ts, Isten könyörülj!

Te ültetéd el egy napon a szabadság fáját s ápolód a sötét száradokon át és védelmezéd vihar és rossz szellem ellen.

Mikor az ember, lelki sötétségben, vadállatként pusztítá az embert az új tanok miatt; mikor a kereszties hadak rohama pusztító árként kergette keletfelé agyrémes esalképeit, mikor a középkor erkölcsi romlottságából emelkedett fellegek harmincz éven át hullatták a fanatizmus véresdőt: akkor szent lelked a végetlen világ sokaságában egy óaris teremtésével foglalkozott, hol a véres harcokban megtisztult emberi vágyak megpihenjenek.

Egy világot borít már a fa lombjaival; tavaszod kinyitá a száradokon át fogamzott bimbókat; tartsd meg uram a szabadság fáját s engedd, hogy a kiomlott ártatlan véreért, a kiszenvéd népeknek, dusan teremje gyümölcseit.

visszaélésnek vehetnek az elejét, ha egyöntetűen járnának el úgy az adományok gyűjtését mint az adományok kiosztását illetőleg. Most azonban, az adakozóközönségagyonzaklatása mellett, alig van látszata a jótékonyagnak, ellenkezőleg, nagyon sok esetben alkalom nyújtatik a könnyelmű, a rosszelkű, a lelketlen embereknek a visszaélések elkövetésére.

Megtörtént például, hogy a mai rendszer mellett egy és ugyanaz a gyermek három jótékony egyület asztaltársaságtól kapott teljes téli ruházatot. Ebből az anyaként már másnap eladott, az apa pedig a koresmában kinevette »az emberszeretet nevében« fáradozó és adakozó jószívűeket.

Gondolkozzanak e fölött kérem mindazok, kik a jótékony oltárának szolgálivá az emberszeretet apostoláivá szegődtek.

H I R E K.

— **Megyei törvényhatósági bizottsági tagválasztás.** A vármegye törvényhatósági bizottságának f. é. 32075/1282. kgy. sz. a. hozott határozata értelmében a megyei törvényhatósági bizottsági tagválasztásnak határnapján f. é. november hó 12-ik napja tüzetett ki. A választás reggel 9 órakor kezdődik s délután 4 órakor végződik. A választást vezetőelnökül *Módy Lajos*, helyetteselnökül *Zsolbos János* küldetett ki. A választás helyiségeül a Váci-ut és Arpád-ut sarkán levő Fogler-féle ház volt kávéházi helyisége fog szolgálni. Szavazati joggal csak azok bírnak, kik az 1904. évi országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékébe fel vannak véve. A választás személyesen beadandó szavazatlappal által történik. A választók a választás megújításakor az elnök mellé 4 bizalmi-ferfiut jelölnek ki maguk közül. Az újpesti választó kerület ez alkalommal I bizottsági tagot választ a kilépő *Wolfner Tivadar* volt bizottsági tag helyébe. Tekintetbe véve azonban, hogy *Wolfner Tivadar* az újpesti választó kerületet a törvényhatóságban eddig is méltóan képviselte, a kerület érdekeit elkülsmeretesen és erélyesen védte; a választók nagy többsége törvényhatósági bizottsági tagul újból *Wolfner Tivadar országgyűlési képviselőt* fogja megválasztani. Az újpesti Függetlenségi Kör ugyan f. é. október hó 27-én tartott gyűlésén *dr. Ugró Gyulát* és *Pohl Károlyt* jelölte a törvényhatósági bizottsági tagságra, miután azonban csak I tagot választ a kerület, valamelyiknek a jelöléséről le kell mondania. Hogy a két jelölt közül melyiknek fog előnyt adni, nem tudjuk, de azt tudjuk, hogy a két jelölt közül egyik sem bír olyan érdemekkel községünkben és a kerületben, hogy a választók többsége őket tisztelje meg bizalmával s *Wolfner Tivadar* országgyűlési képviselőt mellőzze. *Éljen tehát Wolfner Tivadar!*

— **Az újpesti gymnasium és a Szent-Benedek rendiek.** Köztudomásu dolog, hogy az Újpesten létesítendő gymnasium érdekében a község előjárósága érintkezésbe lépett a Szent-Benedek rend pannomhalmi főapátjával *dr. Fehér Ipolyal*. Sajnos — sikertelenül. A Szent-Benedek rendiek ugyanis olyan tuiságos követelésekkel állottak elő, amelyeket Újpest községe nem képes sem a jelenben, sem a jövőben teljesíteni. A Szent-Benedek rendiek csak akkor hajlandók Újpesten gymnasiumot létesíteni, ha a község: 1. telket ad, gymnasiális épületet, tanári lakásokat, házi kápolnát építtet, 2. azt vízvezetékekkel, gáz- vagy villamvilágítással berendezi, 3. az épületeket fenntartja, kibővíti, szükség esetében újra építi, 4. az iskolát bebutorozza és fenntartja, 5. a 14 tagból álló tanerő teljes ellátásához évenként 40,000 koronával járul, 6. a tandíjakat a rendnek engedi át. Ezzel szemben a rend csak arra kötelezi magát, hogy 1. az épületeket tisztán tartja, fűti, a vízvezetékéből vizet magát ellátja s a gázlámpákat meggyújtja, 2. a tanszerek gyűjteményét és a könyvtárt a saját költségén szerzi be, 3. a 14 tanerőt, a tornamestert s az iskolaszolgát a

rend adja s ellátásukról (aközségi 40,000 kor. betudásával) a rend gondoskodik. Egyszóval filléres gombot ad a milliós kabáthoz.

— **Pestmegye virilistái.** Pest-Pilis-Solt-Kiskun-vármegye törvényhatósága most állította össze a legtöbb adótfizető bizottságtagjainak az 1905. évre érvényes névjegyi zékét. A 300 virilista között első helyen *Fülöp kóburgi herceg* szerepel 58.169 korona 06 fillér adóval, a névsorban utolsó virilista pedig: *Szántó Lajos dr. ügyvéd* (Kaloosa) s az adóösszege, kétszeresen számítva 1322 korona 42 fillér. Nagyobb adózók: *Vigyázó Sándor gróf* 43.511 korona 12 fillér, *Prónay Dezső báró* 42.229 korona 28 fillér (kétszeresen számítva), *Csáky Károly gróf püspök* 31.044 korona 24 fillér (kétszeresen számítva), *Blaskovich Ernő* 29.576 korona 68 fillér, *Györgyei Illés* 28.695 korona 17 fillér, *Károlyi Sándor gróf* 26.601 korona 95 fillér, *Teleki József gróf* 21.069 korona 94 fillér (kétszeresen számítva), *Vigyázó Ferencz gróf* 17.030 korona 48 fillér (kétszeresen számítva), *Orczy Sándor báró* 15.915 korona 94 fillér, *Harkányi Frigyes báró* 15.488 korona 48 fillér, *Földvály Elemér* 15.090 korona 52 fillér (kétszeresen számítva), *Dessewffy Emil gróf* 14.541 korona, *Podmaniczky Géza báró* 14.287 korona 76 fillér (kétszeresen számítva, akadémiái tag), *Karsai Vilmos* 12.647 korona 95 fillér, *Beniczky Ferencz főispán* 11.141 korona 90 fillér, *Hetényi Mór* 10.718 korona 40 fillér (kétszeresen számítva), *Schossberger Lajos* 10.068 korona, *Prónay Gábor báró* 10.624 korona 80 fillér, *Szapáry István gróf* 8345 korona 45 fillér, *Hajós József* 8248 korona 32 fillér (kétszeresen számítva), *Keglevich Gábor gróf* 7715 korona 55 fillér. Ismertebb adótfizetők még: *Szemere Miklós* 6105 korona 89 fillér, *Luppa Péter* 4925 korona 66 fillér, *Degenfeld József gróf* 4485 korona 92 fillér, *Gulner Gyula* 3636 korona, *Nemeskéri Kiss Pál* 3624 korona, *Korányi Frigyes dr.* 3149 korona 56 fillér, *Wekerle Sámor dr.* 3033 korona 28 fillér, *Rakovszky István* (az állami számvevőszék elnöke) 2810 korona 24 fillér, *Bogdanovich Lucian* 1918 korona 16 fillér.

— **Az újpesti zeneművelő egyesület.** (Conservatorium) kezdetől fogva egyik főfeladatának a zene művelését és aközséggel való megkedveltetését tűzte ki. Ezen ezelt az által vélte elérni, hogy négy házi hangverseny rendezését már az alapszabályok értelmében biztosította a t. tagoknak, azokivül még két-három kamarahangverseny rendezése is tervezetik. A mult tapasztalatai azonban azt bizonyítják, hogy a kamarahangversenyek még annyit sem jövedelmeznek, hogy a rendezéssel járó költségek fedezetet találtak volna. Az intézet ugyanazon szerény álláspontra helyezkedik, hogy a hangversenyeket jövedelmi forrásnak nem tekintik, de kívánatosnak tartja, hogy a hangversenyek rendezése körüli kiadások a bevételből teljes fedezetet nyerjenek. Az intézet ennek következtében a folyó 1904/05. évi hangverseny időszakban két kamarahangversenyre *bérlőt szándékszik nyitni*. Kérjük tehát a tisztelt tagok szives támogatását, mely a kitűzött ezél meg elősítését egyedül teszi lehetővé. *Beléptidj* személyenként egy-egy — hangversenyre 1 korona. *Előfizetésre* való *előjegyzés* a Conservatorium helyiségeiben minden hétköznap d. u. 4—6 óra közt eszközölhető. Tisztelettel az igazgató választmány.

— **Koszorú-megváltások.** *Friedmann Ede* elhalálása alkalmából az újpesti „*Világosság*” című szabadkőművesi páholy 50, *Varga Károly* dr. ugyanezimen 10 koronát adományoztak a „*Józan Emberek Pihenőjére*” részére. E nemes példa reméljük vonzó erőt fog a jószívűekre s tehetsős polgártársainkra gyakorolni. A „*Józan Emberek Pihenőjére*” az idén sokkal nagyobb feladat vár, mint a mult évben s így a társadalom nagyobb mérvű támogatását joggal kérheti. — *Bak József ur és testvérei* édesanyjuk, *Bak Salannóné* urnő elhunytá alkalmával kosszorú megváltás ezimen 100 koronát adományoztak az Újpesti izr. nőegyletnek.

— **Az újpesti izr. iparos és kereskedő ifjak együletében** (Arpád-ut 40 sz.) ma november 3-án kezd meg *dr. Venetianer Lajos* főrabbi rendes esütörtöki felolvasásait, miről a tagokat ez uton is értesítjük. — *dr. Venetianer* főrabbi e felolvasásai oly érdeke-

sek és élvezetesek, hogy azokat nemesak az iparos és kereskedő ifjak, hanem a társadalom minden osztályban tagjai élvezettel látogathatják, annál is inkább, mivel a kör, amint tudjuk, vendégeket is szívesen lát.

— **Névmagyarosítás.** *Kiskoru Moré Mária*, *Moré Lajos* István, *Moré Sándor* István *Miklós* újpesti lakosok belügyminiszteri engedéllyel Német-re változtatták családi nevüket.

— **Halálozás.** Az újpesti *Wolfner-börgyár* köztisztelőben álló intézőjét, *Friedmann Edét* f. é. október hó 28-án d. e. 10 órakor temették el nagy részvétellel. Az oly korán elhunyt tragikus sorsu férfiun hült tetemeit Budapestről szállították Újpestre, amelynek határan rokonai, barátai, tisztelői, hivatali társai, élükön a gyár főnökeivel, *Wolfner Nándorral* és *Wolfner Gyulával*, továbbá az ipar- és kereskedelmi világ előkelőségei, *Wolfner Tivadar* országgyűlési képviselő, egyesületek és testületek, végül a gyár hadfelszerelési osztályának az alkalmazottai fogadták és kísérték ki az Arpád-uton és a Temető-utczán végig az izraelita temetőbe, ahol *dr. Venetianer Lajos* főrabbi magas szárnyalásu, gyönyörű beszédben esetelte az elhunyt érdemeit, vigasztalást, enyhületet nyújtva a családnak, akik egy jó gyermeket, az ifju hitvesnek, aki egy hű és odaadó férjet, a főnököknek, akik egy magas szakképzettségű, törhetetlen szorgalmu munkatársat vesztek el benne. Beszéltek még a sir fölött *Vágó Miksa*, a hivataltársak és *dr. Führer Simon* a „*Közművelődési Kör*” nevében. A sir nyugalma adjon örök békét a sokat szenvedett léleknek. — *Elhalálozott* továbbá október hó 29-én *Klein Henrik*, aki esaknem másfél esztendőig szülődt a Lipótmizei tébolydában. Hült tetemeit október hó 31-én kísérték ki özvegye, 3 árva gyermeke és rokonsága az újpesti izraelita temetőbe. — *Jobblétre szenderült* a jószívű *Klein Bernát* is, aki legnagyobb örömét abban lelta, ha szegény rokonainak a gyermekeit sikerült felnevelnie. A derék férfiun 55 évet élt s október hó 31-én kísérték ki az örök nyugalom helyére. — *Ehrlich Ármont* 38 éves korában szülötta ki az élők sorából a halál angyala. F. hó 2-án helyezték hült tetemeit az anyaföld kebelébe. — *Waldmann Adolf*, az újpesti izr. betegsegélyző-egylet egyik buzgó és első alapító tagja f. hó 2-án hunyt el 76 éves korában. Földi maradványai f. hó 3-án tetettek örök nyugalomra. — *Szilvási Rozsóné* szül. *Máner Mária* f. hó 2-án szenderült jobblétre 34 éves korában. Holttestét f. hó 3-án kísérték ki férje, atyja, testvérei és nagyszámú rokonai.

— **Vasuti kedvezmény beteg munkásoknak.** Az általános munkás-betegsegélyző-pénztár, *dr. Goldner Adolf* kezdeményezésére szanatóriumot létesített Abbáziában tüdőbeteg munkások részére. Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter most a szanatóriumban utazó munkások részére az államvasut vonalain kedvezményes áru utazási jegyet engedélyezett. És ami különös elismerést érdemel, a miniszter ezt a kedvezményt külön folyamodvány nélkül adta meg a szocialdemokraták vezetése alatt levő intézménynek.

— **Kamara-hangverseny.** Az „*Újpesti Zeneművelő Egyesület*” f. évi október hó 29-én tartotta 1-ső hangversenyét a község-háza disztermében. Maga a hangverseny művészi színvonala, illetve az azon közreműködők művészi képessége és készsége tökéletesen megfelelt a várakozásnak és ki-elégithette a legkényesebb zenei igényeket is. *Oestreicher Jolán* k. a. az egyesület tanárnőjének zongorajátéka nyitotta meg a hangversenyt. Brilláns technikáját, különös hivatottságát *Chopin* interpretálására már volt alkalmunk dícsérőleg felemlíteni, most is *Chopin: Balladé* (ts-duk) és *Moszkowszky: keringőjének* (k-d-3) előadásával aratott jól megérdemelt tapsokat. A hangversenyen mint vendég működött közre *Sándor Erzsébet* k. a. hangverseny-énekesnő *Erkel Gyula* kiténő tehetségű növendéke. *Adám: „Babagyáros”*-ának egyik áriáját, majd *Weber: „Bűnös vadász”*-ának egyes részét és végül *Egressy* népdalaiból énekelt a közönség fokozódó tetszésnyilvánítása mellett. Hangjának üdesége, tiszta esengése, a mely különösen a közép registerekben érvényesül a leghatásosabban, valamint a modulatiók művészi felhasználása és a kiténő iskolázottság egyaránt sojtetni engedi nekünk,

hogya a kisasszony a közeljövőben egyike lesz legkitünőbb énekesnőinknek. A zongorakíséretet *Erkel* Gyula főigazgató látta el, — szükségtelen talán megemlítenünk, hogy azzal a diszkrét finomsággal és praecizitással, a melyet nem dicsérni, csak bámulni tudunk. Szintgy nem kell újból felfedeznünk *Pasold* Agoston zenetanárt sem, akit hangversenyek közönsége már jól ismer, s akinek előkelő, művészi hegedűjátékát szintén többször méltattuk. Ot *Fligl* József kísérte zongorán a tőle megszokott készültséggel és tudással. Legyen szabad ezen hangversenynek kapcsán a Zeneművelő Egyesület vezetőségét arra figyelmeztetnünk, hogy a hangversenyek műsorának összeállításánál kerülje a folytonos ismétléseket, kerülje azon zeneszámok előadását, a melyeket minden hangverseny műsorán ott találhatunk és lehetőleg hasson oda, hogy a közreműködők általában, de különösen a magyar zeneirodalom újabb termékeit is méltassuk figyelembe, a régiebbek közül pedig a kevésbé ismerteket ismerlessék meg a zenekedvelő közönséggel.

— **Egy 20 filléres igazgató története.** A pénznek, még ha esekély 20 filléres is, megvan az értéke és így a szerepe is az életben. Es ez a kerek kis nikkelpénz nemrég egy családot muidnem egy nagy vagyontól fosztott meg. Ugyanis egy bérmentetlen levelet kézbesített a minap a posta egy ismert táblabíró feleségének címére, aki azonban visszautasította a 20 fillér portobüntetéssel terhelt borítékot. Férje unszolására azonban mégis kiváltotta az előszobában utolért levélhordótól a levelet. Nagyon bosszankodott azonban ő nagysága, midőn a borítékot felbontva, abban egy sorsjegyet és ennek nyugtáját találta. A bírő azután megmagyarázta, hogy előző napon vásárolt egy sorsjegyet felesége születésnapjára és ennek számát nem jegyezte meg és a nyugtával együtt a bankházban felejtette.

A bírőné szemrehányással fogadta a születésnapjára ajándékot. A bírő, hogy megszabaduljon a kukli-prédikációtól, a klubba akart menekülni. Már éppen az előszoba kilincsét fogta, midőn két uriember becsöngetett Török A. és Társa (Budapest, VI., Teréz-körút 46. alatti) bankházából, hogy az előző napon vásárolt sorsjegyre a 400,000 koronás nagy nyereséget negyedrészt ki fizessék.

A bírő örömtől reszkette vezetve be a kiküldötteket feleségéhez, aki most már hállasan borult lérje nyakába és megbocsájtotta a postának is, hogy a borítékról véletlenül leesett levélbélyeg hiányáért 20 fillér büntetéspénzt szedetti be.

— **Pestvidéki esküdtek kisorsolása.** F. é. október hó 28-án sorsolták ki a pestvidéki törvényszéken a folyó óra az esküdtbírákat. Rendes esküdtbírák lettek Ujpestről: Aradi Béla dr. ügyvéd, Varga Károly dr. ügyvéd, Brankovics György hírlapíró, László Antal magánhivatalnok. Az esküdtbírási ülésszak november hó 28-án kezdődik s december hó 11-én végződik.

— **A cipész szaktanfolyam hallgatói.** Nevezetesen: Irling Sándor, Király-utca 8. Ullmann Adolf, Attila-utca 42. Börsitz Mátyás, Lőrincz-utca 11. Pálkás Ferencz József-utca 46. sz. Szöcs László, Mária-u. 26. Küller Mária, Árpád-ut 104. Kovács M. Rózsa-utca 13. Csiki András, Árpád-ut 98. Henez József, Templom-utca 3. Marezula J. Deák-utca 54. Kohn Sámuel, Váci-ut 62. Heindl Gyula, Lőrincz-utca. Szabó János, Nyár-u. 4. Khész János, István-u. 12. Hoffmann J. Kemény Gusztáv u. 1. azon tiszteletteljes kéréssel fordulnak a n. é. közönséghez, hogy próbamegrendeléseikkelsziveskedjenek őket megbízni. A próbamegrendeléseket a tanterembe (ipartestületi tanásterem), már ma is be lehet adni s ezek a lábbelik a kiválasztott cipész-mester által elkészítettén, a tanfolyam befejeztével ugy az eddig elkészített mintarajzok, valamint a megrendelt munkákkal együtt f. é. nov. 6-án délelőtt 8—12-ig, délután 2—5-ig ugy a szaktársak, mint a közönség megtekintésére közzemlére lesznek kitéve. — A nevezett cipésziparosok a cipőszabászatban, kaptafa-alakításban és az érzékeny lábakra alkalmas legmodernebb kivitelű cipők készítésében nyertek szakszerű kiképzést.

— **Rákospalota fogyasztási adóberletét** *Wolfner* Tivadar országgyűlési képviselő közbegjására az 1905-ik évre ismét a köz-

ség kapta meg, még pedig 36,000 koronáért akkor, amidőn *Bárczy* László kir. tanácsos, pénzügyi igazgató a m. kir. államkincstár nevében 42,000 koronában szabta meg az évi bérletet s ebből Rákospalota kiküldötteinek egy fillért sem akart engedni.

— **Az ujpesti önkéntes tűzoltó-testület** folyó évi november 6-án délután 3 órakor az Egyedi-féle szeszgyárban nagy zárógyakorlatot tart. A gyakorlat sorrendje a következő: 1. Rendgyakorlat. — 2. Szivattyugyakorlat 5 emberrel. — 3. Szivattyugyakorlat 9 emberrel. — 4. Angol dugólétraszerezés. — 5. Mászás 1 horoglétrával 4 emelet. — 6. Mászás 4 horoglétrával 4 emelet. — 7. Kötélereszkesedés 1 kötélén a harmadik emeletről. — 8. Kötélereszkesedés 2 kötélén a harmadik emeletről. — 9. Tümadás s szeszgyár 4 emeletes malomépületére és mentések. — 10. Visszaszerelés. — 11. Diszmenet, mely után a kinevezések hirdettettek s a jutalmak osztatnak ki.

— **Alakuló ünnepély.** A „Magyarországi Vas- és Fém munkás-szövetség” Ujpesti 2-ik számú helyi csoportja folyó évi november hó 26-án a Brück-féle kávéház külön helyiségében Árpád-ut 56. sz. az U. M. K. E. dalkarának szíves közreműködésével dal-, szavalat-, ünnepi beszéd-, világposta- és táncszal egybekötött alakuló ünnepélyt rendez. Kezdeté este 8 órakor. Beléptidj: személyjegy 80 fillér, Családjegy 1 korona 60 fillér. A tiszta jövedelem részben a „Munkás Otthon” részben sajtó könyvtára javára fordítatik. — **Műsor:** 1. Nyitány. Énekli: Az U. M. K. E. dalkara. 2. Ünnepi beszéd. Tartja: Rády Sánd. 3. Egyesülve. Szavalja: Potyondy József. 4. Dal. Énekli: Az U. M. K. E. dalkara. 5. Karneval. Szavalja: Klopstein Ernő.

A kocza vadászok.

Karcolat.

Az „Ujpesti Közlöny”-nek és az „Ellenzéki Hírlap”-nak nagyon sok a puskapora; fegyvere is volna valamelyes mindkettőnek, de egyik se tud elmozdítani közülök.

Eppen olyanok, mint a kocza vadászok.

Két hét óta elmozgatnak a lapunkban megjelent „Sötét pontok”-ra s az összes nyul seréjük mindig lapunk felelős szerkesztője felé ropul.

Hogy a „Sötét pontok” közül két hét alatt egyet se tudtak eltalálni, egyikre se tudták rábizonyítani, hogy beleillett a jubilaris ünnepély keretébe, az a „Közérdek” érdeme, a mely csak igazat szokott közölni.

Hogy felelős szerkesztőnket a sok nyulserét közül egyik se sebezte meg: az szerkesztőnkek az érdeme, a ki csak igazat szokott írni.

Hát mi az „Ujpesti Közlöny” és az „Ellenzéki Hírlap” érdeme?

Hasonló ama két tudatlan filozófus érdeméhez, a kiktől Démáx azt mondta, hogy: „Az egyik bakkecskét fej, a másik szitát tart alája!”

Az „Ujpesti Közlöny” s az „Ellenzéki Hírlap” nagy vehemenszével bizonyítják, hogy Brankovics György a „Közérdek” felelős szerkesztője függetlenségi pártból — antisemita párti s antiszemita pártból kormányparti lett.

A középös állítás rosszakaratú hazugság! Brankovics György 36 év óta keresi meg tisztességes szellemi munkával a mindennapi kenyerét, 36 év óta forgatja a hírlapírói tollat, de sohasem szerkesztett antisemita irányu lapot, sohasé írt antisemita lapokba, sohasé tartozott antisemita párt-hoz.

A ki ezzel ellenkezőt állít, az rosszakarátulag hazudik!

Hogy függetlenségi párti volt és hogy most kormányparti: az szent igaz, de ez se nem jellemtelenség, se nem bűn!

Eötvös Károly is volt kormányparti, függetlenségi s éppen most lett Bánffy-párti, de azért senki se tartja hazáárulóknak.

Kaás Ivor báró is volt Apponyi-párti kormányparti és most néppárti, de azért senki se tartja jellemtelennek.

Jókai Mór, szerkesztett ellenzéki és azután kormányparti lapokat; Hegedűs Sándor is írt ellenzéki s azután kormányparti lapokba, de azért senki se sütötte rájuk a bűnt.

Ha ezeknek a nagy és köztiszteletnek örvendő férfiaknak nem ártott meg az elv és pártváltozás: talán a kis és szerény embereket, tehát Brankovics Györgyöt se méltányos minduntalan sárral dobálni, nem már csak azért sem, mert ha valakinek volt alkalmá meggyőződni arról, hogy a függetlenségi között igazán fehér holló az, a kinek „a tisztult eszmék kultusza szolgálvezéresillagul”: akkor Brankovics Györgynek 36 éven át bőséges alkalmá volt erről meggyőződni.

Hogy a handabandázók, az üres fenhéjázók, a szájhősök, az üres fejűek, a politikai üzletesek érdekében nem akar többé küzdeni: az az ő privát dolga, ahhoz az „Ujpesti Közlöny”-nek s az „Ellenzéki Hírlap”-nak semmi köze, azt senki nem is veheti rossz néven.

Igaz, az „Ellenzéki Hírlap” Eötvös Károly körösi beszédének azzal a mondásával is rá puskázott Brankovics Györgyre, hogy:

„Bíráló, vagy kárhoztató szót a nyilvánosság előtt arról a párttól számon ki nem ejtek soha, melynek kötelékében életem javát töltöttem.”

Ezzel az idézéssel is eltévesztette a célt.

Előszó: Nem vette ugyanis észre, hogy Eötvös maga beismeri az idézett szavakban pártállásának a megváltoztatását és — elfelejti ezt neki a nagy embernek legalább olyan nagy bűnül felelni, mint a kis embernek, Brankovics Györgynek.

Másodszor: Brankovics György se nem kárhoztatta, se nem bírálta az ujpesti Függetlenségi Kört, ellenkezőleg sajnálta és rosszalta, hogy 25 éves fenállásának az ünnepét, oda nem illő kifakadásokkal elhomályosították a szónok urak.

Az az Eötvös Károly-féle idézés tehát nagyon rosszul sült el.

Eppen olyan rosszul mint az „Ujpesti Közlöny”-nek ama nagyvási hóhortja, hogy a „dühösök” témát adtak a „Közérdek”-nek s most van min rágódnia.

Szegény Brankovics, eredj böleességet tanulni az „Ellenzéki Hírlap”-ékhoz, eredj témát kérni az „Ujpesti Közlöny”-ékhez. A te lapod csak sponótlap, az „Ujpesti Közlöny” azonban Magyarországnak legelső és legjobb lapja!

Hát nem nagyvási hóhort ez?

Vajjon ki az, a ki nem kaczag az ilyen önhiúság fölött?

Uraim! küzdjünk alkotmányos fegyverekkel s az igazat ismerjük el még akkor is, ha azt kormányparti lapszerkesztő írja és mondja!

Uraim szíveleljék meg Kossuthnak legalább azt a kijelentését:

„Órult az olyan hadvezér, a ki ha egyszer rohantot fujatott, a végkimerülésig rohan!”

Köszönetnyilvánítás.

A sors esapása folytán képtelen vagyok mindazon intézetek és egyeseknek, kik felejtethetetlen jó férjem: néhai *Klein Bernát* végtisztességén jelenlétükkel és részvétükkel nagy fájdalommat esillapítani kegyesek voltak, ez uton fejezem ki ugy a magam, mint a gyászoló család nevében igaz köszönetem.

Ujpest, 1904. nov. 3.

őzv Klein Bernát-é.

Ifj. Fodor Ignác

ideiglenes helyisége

Ujpest, Árpád-ut 21. sz. a.

Átköltözés miatt az összes raktáron levő **árúk** teljes beszerzési árban eladatnak, ugymint: **illatanyagok, pipere-szappanok, háztartási cikkek, vegy- és kőtszerek, betegápolási cikkek stb.**

November hó 1-én az üzlet teljesen újlag berendezve és felszerelve a volt Szélféle Drogériába: Árpád-ut 60. szám alá helyeztetik.

Tisztelettel

Ifj. Fodor Ignác

6. a Szél-Drog-ia volt üzletvezetője.

Gyümölcsfák, ^{2-6.} diszfák és bokrok

nagyon olcsón eladók
a felosztott istvántelki faipariskolában

Rákospalotán.

Ertesítés.

Van szerencsénk Ujpest n. é. közönségének b. tudomására adni, hogy az **Árpád-ut 3. szám alatt létező** Havas-féle

fűszerkereskedést

átvettük és azt teljesen újonnan berendezve **november hó 1-én** megnyitottuk.

Számos éven át e szakmában szerzett tapasztalataink folytán abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy igen tisztelt vevőink igényeit minden tekintetben kielégíthetjük.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradunk

kiváló tisztelettel

Róth J. és Társa.

Kézimunka-oktatás.

Fehér- és ruhavarrás, esipkeverés (klöplizés) pointe-lásse filet-gipure, himzés s minden egyéb luxus munkában a legalaposabb oktatást nyújtja

— felnőtteknek s gyer-

mekeknek

Havas Rezsóné

3-4. Arpád-ut 3. szám.

Van szerencsém Ujpest és Rákospalota n. é. közönségének b. tudomására hozni, hogy **Rákospalotán (fő-ut 62. sz. a., a gyógyszer-tár mellett) levő Kohn Sámuel-féle**

vendéglőmben

naponként jó és olcsón lehet étkezni, azonkívül minden **pénteken** frissen készült

halpaprikás és rántott hal

kapható.

Egyben ajánlom saját szüretelésű Rajnai Rizling, Szilványi Kövidinka és Ezerjő Kádarka fajboraimat.

Naponta frissen esapolt sör.

Pontos kiszolgálás, jutányos árak.

A n. é. közönség szives látogatását és támogatását kéri

tisztelettel

Kohn Sámuel

vendéglős Rákospalotán.

16.

Arpád-ut 4. sz. házban
üzlethelyiségek lakással s
még kisebb-nagyobb laká-
sok azonnal is kiadók.

Hirdetések és nyilte-
rek jutányos áron fel-
vétetnek a kiadóhiva-
talban.

Kiváló szerencse Töröknél felülmulhatlanul

kedvez főáruháznak a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona
nyereménynél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereményeket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysors-
játékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalma-
zott 15. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1,000,000 korona.

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeremény **400.000**, 1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à **80.000**, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**, 1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**, 8 à **15.000**, 36 à **10.000** korona és még sok egyéb; összesen **55.000** nyeremény és jutalom **14.459.000** korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/2. eredeti sorsjegy frt — 75 vagy K 1.50; 1. eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy K 3 —

1/2 " " " 3 — " " 6. —; 1/1 " " " 6 — " " 12. —

A sorsjegyeket **utánvételt** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

👉 folyó évi november hó 13-ig 👈

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

— Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete. —

Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Teréz-körut 46 a.** I. fiók: **Váci-körut 4 a.** II. fiók: **Muzeum-körut 11/a.** III. fiók: **Erzsébet-körut 54 a.**

Rendelőlevél levárandó. **Török A. és Társa bankháza Budapest.**

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvetelezni kérem }
{ postautalvánnyal küldöm } A nrm
{ mellekelem bankjegyekben (béljegyekben) } tetsző
törleendő.

Pontos cím: